

Слънцето още повече се наведе къмъ Острания и станъ голѣмо и чървено. Войниците се доближихъ до Петра, за да го съблечатъ.

А той се молѣше и веднага се исправи и вдигна дѣсната си ръка. Палачитѣ се спрѣхъ, като че ли изгубихъ всичката си смѣлостъ при вила му, вѣрующитѣ затаихъ дишанъето си, като мислѣхъ, че той иска да каже нѣщо; въцари се пълна тишина.

А той съ вдигнатата си дѣсна ръка захванъ да се кръсти, като благославяше въ минутата на смъртъта:

— Urbi et orbi! ¹⁾

Сжщата вечеръ друго отдѣление преторианци водѣше Павла отъ Тарсъ по Остийския пътъ къмъ града, именуемъ *Aquae Salviae*. И слѣдъ него сжщо вървѣше тълпа отъ вѣрующии, които той връщаше. Той се спираше при по-познатитѣ му и разговаряше съ тѣхъ, понеже нему, като на римски гражданинъ, стражата искаваше повече уважение. При вратитѣ, називаеми Тиргемински, Павелъ срѣщна Плавтила, дъщеря на префекта Флавия Собина, и, като видѣ младото ѝ лице залѣто съ сълзи, каза: „Плавтило, дъщеря на вѣчното избавление, иди съ миръ. Дай ми само покривалото, съ което ще ми вържатъ очитѣ въ минутата, когато ще идъ при Господа!“ И, като взе покривалото, тръгна съ лице изпълнено съ радостъ, съ каквато работникътъ се връща у дома си слѣдъ дълъгъ трудъ. Мислитѣ му сжщо, както на Петра, бѣхъ спокойни и ясни, като вечерното небе. Очитѣ му замислено гледахъ равнината, която се простираше прѣдъ него, и Албанскитѣ гори, потънали въ свѣтлина. Той си спомни за пътуванията, за трудоветѣ и работата, за борбигѣ, въ които е побѣждавалъ, за храмоветѣ, които е основалъ въ всички земи и задъ всички морета, и си мислѣше, че напълно е заслужилъ почивката, която го очаква. И той сжщо е завършилъ дѣлото си. Той чувствуваше, че посѣвътъ му нѣма да раздуха вѣтърътъ на злото. Той си отиваше съ увѣреностъта, че е побѣдилъ въ войната, която истината е обявила на свѣта, и неизразимо спокойствие изпълни душата му.

Пътътъ до мѣстото на наказанието бѣше дълъгъ и започна да се мръква. Горитѣ почервенѣхъ, а политѣ имъ постъпенно покриваше сѣнка. Стадата се връщахъ въ къщитѣ си. Тукъ-тамъ вървѣхъ групи роби, съ работнически сѣчива на раменетѣ. Прѣдъ къщитѣ, по пътя, играехъ дѣца, които съ любопитство изглеждахъ минващото отдѣление войници. Въ тая вечеръ, въ тоя прозраченъ златенъ въздухъ имаше

1) За града и за свѣта.